

Tatjana Gerhard
Randland

Ieder schilderij van Tatjana Gerhard is een intrige, zonder dat het daarom per definitie een verhaal hoeft te verbeelden. Het ontstaat door de opeenvolging van verftoetsen die ze aanbrengt op het doek. Elke verftoets zet namelijk de plastische intrige die zich ontwikkelt op het canvas verder, door een eerdere verftoets te versterken of integendeel ermee in conflict te gaan. Sombere kleuren worden overtroffen door pastelkleuren, vormeloze vlakken worden begrensd door trefzekere contourlijnen, vette verftoetsen bedekken onderliggende en meer transparante verflagen,... En dan plots gaan - als bij toeval - verschillende vormen, die eerst een stilleven leken te gaan voorstellen, samen een gezicht vormen. Tatjana Gerhard zoekt tijdens het schilderen voortdurend naar oplossingen om het finaal beeld nog spannender te maken. Aangezien het maken van een kunstwerk voor haar een zoektocht is, weet ze zelf niet op voorhand waar het schilderen haar naartoe zal leiden en kan ze zich verloren wanen in een schilderkunstig plot, tot zich dan plots toch een oplossing aandient. Het is in de eerste plaats een intuïtief gevoel dat haar hierbij leidt en niet een vorm van gemakzuchtige routine. Vandaar kunnen de schilderijen van Tatjana Gerhard niet beschouwd worden als illustraties of afbeeldingen van iets, maar worden ze beleefd als een plastisch avontuur.

In de constructie van haar schilderkunstig verhaal kunnen duistere, humoristische of zelfs groteske passages elkaar afwisselen. Wat opvalt in de nieuwe werken die Tatjana Gerhard samenbrengt voor haar tentoonstelling *Randland* zijn de vele verwijzingen naar het theater of het podium. Op die manier lijkt ze te willen aangeven dat het een metawereld is die ze opbouwt met haar verftoetsen, dat ze scenarist en regisseur is van een universum dat de onze niet is. De afstand tussen die wereld - met haar eigenaardige personages - en de onze wordt nog versterkt door de vernislaag die Tatjana Gerhard steeds over haar afgewerkte schilderijen aanbrengt. Door die ingebouwde afstandelijkheid blijf je altijd buiten het schilderij staan, buiten de ruimte die ze schept in haar werk. Tatjana Gerhard wil haar toeschouwer dan ook niet overdonderen met visueel geweld, maar doen kijken naar schilderkunst vanuit een veilige positie.

Door die afstand is het kijken nog intenser, net als in het theater waar je ook tot nieuwe inzichten kan komen omdat je net niet middenin de actie zit. Toch gaat de wereld van Tatjana Gerhard ons logisch begrip te boven, misschien omdat het zelden of nooit tot een ultieme ontknoping komt in haar werken. Waar het voor de kunstenaar eindigt, daar begint het voor de toeschouwer. Op het spannendste moment laat ze haar schilderijen los, legt ze er de finale vernislaag over. Elk schilderij is een open einde en dus een nieuw begin. Het ligt vanaf dan in de handen van de toeschouwer om het plot verder te doen lopen en op die manier de zonderlinge wereld die de kunstenaar schept, te laten uitdijen. De toeschouwer kan dan bijvoorbeeld ook verbanden gaan leggen tussen verschillende werken uit haar oeuvre, zelfs al waren die initieel niet bedoeld door de kunstenaar. Het herbelevan van het creatieproces van elk schilderij wordt niet gestuurd door een of andere beeldlogica, maar door de verbeelding van de toeschouwer. Het werk van Tatjana Gerhard wordt zo een uitnodiging om te kijken naar een schouwspel, een intrige die schilderkunstig van aard is.

Tanguy Eeckhout